

1.

Sygnatura: BG ST 500062-02-00/01

Rodzaj obiektu:

książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Johann Wilhelm Baumer (1719 – 1788),
Naturgeschichte des Mineralreichs mit besonderer Anwendung auf Thuringen. T.2,
Gotha, verlegt Joh. Christian Dietrich, 1764

Proweniencja:

1. Der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig, Bibliothek
2. Politechnika Gdańska

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce naklejonej na okładkę, w lewym górnym rogu ołówkiem: „Dm 501(n)”, w prawym górnym rogu brązowym atramentem: „E (2)”, poniżej „g”, poniżej „b”. Na karcie tytułowej na str. recto, w lewym górnym rogu ołówkiem: „248”, na str. verso pośrodku okrągła czarna pieczętka: „DER NATURFORSCHENDEN GESELLSCHAFT IN DANZIG, BIBLIOTHEK”, poniżej, przy dolnej krawędzi prostokątna, granatowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, Z ZASOBÓW POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ”, a na niej ołówkiem: „I 500062”. Taka sama pieczętka na ostatniej karcie, czyli na 9 tablicy na recto, przy dolnej krawędzi.

Wymiary:

Książka: wys. 175 mm, szer. 106 mm, gr. grzbietu 22 mm.

Karty: wys. 175 mm, szer. 105 mm, gr. bloku 22 mm.

Budowa technologiczna:

Oprawa prowizoryczna: cienki szarobłękitny papier. Papier ten naklejony bezpośrednio na grzbiet bloku, do papieru doklejone wyklejki. Nie ma kart ochronnych.

Kapitałki: brak.

Blok obcięty razem z okładką.

Ilość kart: 173 .

Składki: 24 (pierwsza z 9 kart, kolejne 19 składek po 8 kart, następne 4 składki kolejno po: 7, 4, 6 i 3 karty)

Stan zachowania:

Oprawa bardzo słaba, papier na grzbiecie kruszy się, pęka i odpada. Na linii przegubów, na dole papier okładki i wyklejki przedarty. Błękitny papier na okładzinach zabrudzony, zażółcony osłabiony przez grzyby (zbiulenie i ubytek w dolnym rogu przedniej okładziny, tu papier odkleja się od wyklejki). Karty pożółkłe, na niektórych kartach rozmyty, rozległy zaciek, ślady grzybów i niewielkie zabrudzenia. Niektóre rogi zagięte. Intensywniej zniszczone skrajne karty.

Oznaczenie pH:

Skontrolowano wartość pH poszczególnych elementów książki: okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH&Co.).

okładki	wyklejki	karty
5	5	5,5

Wykonane czynności konserwatorskie:

1. Dezynfekcja profilaktyczna metodą przekładkową (PCMC).
2. Powierzchnowe oczyszczenie z kurzu (Wallmaster, pędzle nylonowe, Raypath).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania z tektury bezkwasowej.

Zalecany zakres prac konserwatorskich:

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu w momencie przekazania do konserwacji – po upływie dłuższego czasu od ostatniej dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania kart w kąpielach, po rozłożeniu na składki. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Zdemontowanie elementów książki
 - odspojenie od grzbietu zachowanych fragmentów papieru okładki (dołączenie jako załącznik do dokumentacji),
 - odłączenie okładki od bloku,
 - oczyszczenie grzbietu bloku z pozostałości kleju,
 - rozprucie składek
5. Konserwacja kart bloku i wyklejek.
 - oczyszczenie mechaniczne,
 - kąpiele odkwaszające – myjące,
 - planiowanie,
 - suszenie, wzmacnianie i prostowanie,
 - zszywanie kart,
 - konsolidacja grzbietu bloku poprzez przeklejenie klejem skórnym,
 - oklejenie grzbietu papierem.
6. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia.
 - oczyszczenie mechaniczne papieru
 - kąpiele odkwaszające – myjące
 - planiowanie
 - uzupełnianie ubytków barwioną masą lub odpowiednim papierem

- rekonstrukcja papieru na grzbiecie przez zastosowanie odpowiedniego papieru
 - połączenie okładki z blokiem
7. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika:

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności oraz dłuższego ekspozowania obiektu w niekorzystnych warunkach.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°. Konieczne jest stosowanie klinów podpórkowych pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu naraża jego części składowe na postępujące zniszczenie.

Zaleca się przekazanie obiektu do konserwacji i okresowe kontrole stanu zachowania obiektu.

2.

Sygnatura: BG ST 500066-00-00/01

Rodzaj obiektu:

książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Kylian Jacobus,
Causa efficiens motus astrorum ex principiis pyrotechnicae naturalis convenienter hypothesi
Copernicanae derivata suadetur a quodam speculatore naturae,
Gedani, 1769

Proweniencja:

1. Der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig, Bibliothek.
2. Politechnika Gdańska.

Zapiski, nalepki, pieczątki:

Na stronie verso pierwszej karty ochronnej, przyklejonej do luźnej wyklejki, pośrodku, okrągła, fioletowa pieczętka: „DER NATURFORSCHENDEN GESALTSCHAFT IN DANZIG, BIBLIOTHEK”, w lewym, górnym rogu ołówkiem: „Cx 4006(n)”, w prawym górnym rogu czarnym atramentem: „G(41”, poniżej: „24”, pod tym, ołówkiem przekreślone: „320”. Na drugiej karcie ochronnej, na stronie recto, napis ciemnobrązowym atramentem: „Illustri Clarissimorum LITTERATORUM Societati Gedanensi, Opusculum prasens in vim animi longe gratissimi OFFERT, Ejusdem Inclita Societatis Studiosissimus Author”, pod tekstem i na str. verso tej karty, pośrodku, pieczętka jak na karcie poprzedniej. Na karcie tytułowej recto ołówkiem: „[Verf.:Kylian, Jacobus]”, na verso, pośrodku taka sama pieczętka jak na poprzednich kartach, odbita czarnym tuszem, wyżej ołówkiem: „133”, przy dolnej krawędzi granatowa, prostokątna pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, Z ZASOBÓW POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ”, na niej ołówkiem: „I 500066”. Na ostatniej karcie (tablica) na str. verso, w lewym dolnym rogu prostokątna pieczętka j.w., z takim samym, dopisanym ołówkiem numerem. Na przedniej okładzinie, w dolnym, lewym rogu, na papierowej naklejce odbite na czarno: „Cx 4006”.

Wymiary:

Książka: wys. 190 mm, szer. 119 mm, gr. grzbietu 14 mm.

Karty: wys. 186 mm, szer. 116 mm, gr. bloku 9 mm.

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna: jasnobrązowa, koźłęca skóra, tłoczenia złożone na grzbiecie na zwiężach i rozetki na polach między zwiężami. Na okładzinach ślepe tłoczenia w formie pojedynczych linii wzdłuż krawędzi, w rogach tak utworzonych prostokątów po jednej rozetce (jak na grzbiecie) w każdym rogu. Z każdej strony po dwie karty wyklejkowe: jedne naklejone na okładziny, drugie sklezione z kartami ochronnymi; są też drugie karty ochronne. Wyklejki z papieru marmurkowego.

Okładziny: tektura.

Zwięzy: 5 wypukłych sznurków.

Kapitałki: zachowane dwie – złożona zielona tkanina (prawdopodobnie jedwab).

Brzegi kart obcięte i złożone.

Ilość kart: 56.

Składki: 7 (1 luźna karta wyklejki, 1 karta ochronna, 6 składek po 8 kart, 1 składka – ostatnia z 4 kart, 1 karta ochronna, 1 luźna karta wyklejki); ostatnia karta ostatniej, siódmej składki, to złożona cztery razy wzdłuż, tablica – miedzioryt.

Stan zachowania:

Oprawa bardzo zniszczona, okładziny zdeformowane, skóra z intensywnym ciemnobrązowym zaciekiem w dolnej partii przedniej okładziny, lico zabrudzone, poplamione, w niektórych miejscach przetarte. Najwięcej przetarć i wykruszeń lica skóry na grzbiecie. Wzdłuż linii przedniego przegubu, na dole – przedarcie skóry. Na krawędziach okładek spękania i wykruszenia skóry. Wyklejki lekko zabrudzone, z przodu i z tyłu widoczny zaciek. Wyklejka z przodu pęknięta w przegubie. Karty dosyć mocne, bez zabrudzeń i proste, ale poźółkłe – w całym bloku widoczny zaciek. Tablica na końcu książki – popękane, zagięte i wykruszone brzegi.

Oznaczenie pH:

Skontrolowano wartość pH poszczególnych elementów książki: okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH&Co.).

okładki	wyklejki	karty
5,5	6	5

Wykonane czynności konserwatorskie:

1. Dezynfekcja profilaktyczna metodą przekładkową (PCMC).
2. Powierzchniowe oczyszczenie z kurzu (Wallmaster, pędzle nylonowe, szmatki Raypath).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania z tektury bezkwasowej.

Zalecany zakres prac konserwatorskich:

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu w momencie przekazania do konserwacji (w przypadku dłuższego upływu czasu od ostatniej dezynfekcji).
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Odłączenie okładki od bloku.
5. Oddzielenie od bloku wyklejek i kart ochronnych.
6. Konserwacja oprawy
 - a. - oczyszczenie na sucho
 - b. - oddzielenie skóry od tektury
 - c. - usuwanie zacieku na tekturze

- d. - wzmacnianie skóry na grzbiecie
 - e. - sklejanie przedarć i uzupełnianie ubytków
 - f. - nawilżenie i natłuszczenie skóry
7. Naprawa uszkodzeń kart w bloku.
 8. Konserwacja wyklejek i kart ochronnych.
 9. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - a. - oczyszczenie grzbietu bloku z pozostałości kleju,
 - b. - doszycie do bloku wyłączonych kart
 - c. - konsolidacja grzbietu bloku poprzez przeklejenie klejem skórnym,
 - d. - oklejenie grzbietu płótnem
 10. Połączenie okładki z blokiem
 11. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika:

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności oraz dłuższego ekspozowania obiektu w niekorzystnych warunkach.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°. Konieczne jest stosowanie klinów podpórkowych pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu naraża jego części składowe na postępujące zniszczenie.

Zaleca się przekazanie obiektu do konserwacji i okresowe kontrole stanu zachowania obiektu.

3.

Sygnatura: BG ST 500090-04-00/01

Rodzaj obiektu:

książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Buffon Georges Louis Leclerc de
Histoire naturelle, generale et particuliere, servant de suite a la theorie de la terre ... ; T. 4,
Paryż, 1776

Proweniencja:

1. Der Naturforschenden Geseltschaft in Danzig Bibliothek.
2. Politechnika Gdańska, Biblioteka Centralna.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na wyklejce, przy górnym brzegu, ołówkiem: „Ba6616(n)”, na verso początkowej luźnej karty wyklejki, w górnym rogu, ołówkiem: „181/Sd”, w górnym prawym rogu, ciemnobrązowym atramentem: nieczytelne, poniżej: „24”, poniżej: „d”. Na verso karty tytułowej, przy górnej krawędzi, ołówkiem: „42/3”, poniżej, prawie na środku czarna, okrągła pieczętka: „DER NATURFORSCHENDEN GESELTSCHAFT IN DANZIG BIBLIOTHEK”, poniżej okrągła, fioletowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA”, w dolnym, lewym rogu, prostokątna zielonogranatowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, Z ZASOBÓW POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ”, na tej pieczętce ołówkiem: „I 500 090”, pod pieczętką ołówkiem: „I 500092”, obok granatowym atramentem: „JN 3334”, na str. 20, na dole, okrągła, fioletowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA”, na ostatniej, zadrukowanej karcie, na verso, poniżej połowy wysokości karty, okrągła, fioletowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA”, poniżej prostokątna, zielonogranatowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, Z ZASOBÓW POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ”, na tej pieczętce ołówkiem: „I 500 090”, pod pieczętką ołówkiem: „I 500092”. Na grzbiecie, na naklejce na drugim polu od góry tłoczony na złoto napis: „HISTOIR NATURELLE”, na skórzanej, zachowanej w małych fragmentach, skórzanej naklejce, tłoczony na złoto napis: „...EM ...OM IV”. Na dolnym polu naklejka z czerwonym: „X”.

Wymiary:

Książka: wys. 170 mm, szer. 105 mm, gr. grzbietu 28 mm.

Karty: wys. 165 mm, szer. 94 mm, gr. bloku 25 mm.

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna: cieleca skóra w kolorze jasny ugier, powierzchnia skóry zdobiona marmoryzacją, na grzbiecie złożone tłoczenia na związkach i przestrzeniach między nimi. Na drugim i trzecim polu od góry skórzane, tłoczone na złoto naklejki. Na dolnym polu papierowa naklejka.

Kapitałki: zachowane dwie, białoniebieskie, szyte na rzemykach i doszywane do książki

Po obu stronach bloku po dwie marmurkowe karty wyklejki – jedne naklejone na okładziny, drugie luźne. Z każdej strony po jednej karcie ochronnej (nie przyklejane do wyklejek).

Okładziny: tektura

Zwięzy: 5 wypukłych, przewlekanych przez okładziny sznurków.

Blok obcięty, brzegi kart barwione na jednolity, czerwony kolor.

Ilość kart: 219

Składki: 18 (1 luźna karta wyklejki, 1 karta ochronna, 3 karty bez nr, 17 składek po 12 kart, 1 składka z 8 kart – ostatnia, 1 karta ochronna, 1 luźna karta wyklejki).

Stan zachowania:

Oprawa bardzo zniszczona –oderwana tylna okładzina. Skóra wyblakła, lekko zabrudzona i zaplamiona, lico przetarte szczególnie na krawędziach i na grzbiecie – tu lico jest spękane i wykrusza się; ubytek i naddarcia skóry w górnym skraju grzbietu. W bardzo złym stanie druga od góry naklejka – zachowały się tylko małe fragmenty. Wyklejki są lekko zabrudzone, z tyłu zachowała się tylko luźna karta wyklejki – jej brzegi są zawinięte i lekko naddarte.

Karty w dobrym stanie, jasne, czyste, mocne, lekko falują. Nie ma śladów grzybów, gdzieś kilka rdzawych plamek. Str. 149, dolny róg – mały ubytek papieru, pomiędzy str. 248 i 249 jasnozielona tasiemka (jedwabna?), kartki od str. 241 do 312 – lekko zagięte dolne rogi, str. 313, na dole – drobny ubytek papieru, od XXIX do końca – zagięte dolne rogi.

Oznaczenie pH:

Skontrolowano wartość pH poszczególnych elementów książki: okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH&Co.).

okładki	wyklejki	karty
5,5	5,5	6,5

Wykonane czynności konserwatorskie:

1. Dezynfekcja profilaktyczna metodą przekładkową (PCMC).
2. Powierzchnowe oczyszczenie z kurzu (Wallmaster, pędzle nylonowe, Raypath).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania z tektury bezkwasowej.

Zalecany zakres prac konserwatorskich:

1. Kontrola stanu microbiologicznego obiektu w momencie przekazania do konserwacji (w przypadku dłuższego upływu czasu od ostatniej dezynfekcji).
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Naprawa uszkodzeń książki w bloku:
 - a. - oczyszczenie okładki

- b. - wzmacnianie osłabionych fragmentów skóry
- c. - oczyszczenie kart
- d. - usunięcie lub osłabienie plam – zacieków
- e. - prostowanie zagięć kart
- f. - rekonstrukcja wyklejki
- g. - rekonstrukcja tylnej okładziny
- h. - odkwaszenie
- i. - scalenie kolorystyczne całości

Zalecenia dla użytkownika:

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności oraz dłuższego eksponowania obiektu w niekorzystnych warunkach.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°. Konieczne jest stosowanie klinów podpórkowych pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu naraża jego części składowe na postępujące zniszczenie.

Zaleca się przekazanie obiektu do konserwacji i okresowe kontrole stanu zachowania obiektu.

4.

Sygnatura: BG ST 502126-00-00/01

Rodzaj obiektu: książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Johann Christoph Adelung (1732 - 1806)

Unterweisung in den vornehmsten Künsten und Wissenschaften zum Nutzen der niedern Schulen.

Frankfurt und Leipzig, 1771

Proweniencja:

1. Deutsches Seminar, Technische Hochschule, Danzig.
2. Politechnika Gdańska, Biblioteka Centralna.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Górna partia wyklejki naklejonej na przednią okładzinę – napis ołówkiem: „ T 808 g”, pod nim napis ołówkiem: „128/Sd”. Na karcie tytułowej, przy prawym brzegu, okrągła, fioletowa pieczętka: „Deutsches Seminar, Technische Hochschule, Danzig”, poniżej granatowym atramentem: „1933.115”, na verso karty tytułowej, ołówkiem: „I 502126”, poniżej ołówkiem: „75”, poniżej, okrągła, fioletowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA”, poniżej napis granatowym atramentem, przekreślony ołówkiem: „JN 3277”. Str. 20 – okrągła, fioletowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA”, str. 33 – okrągła, fioletowa pieczętka: „Deutsches Seminar, Technische Hochschule, Danzig”, str. 512 - okrągła, fioletowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA” (na stronach verso wszystkich map i tablic - po jednej pieczętce). Na grzbiecie, na drugim polu od góry, na naklejce tłoczony na złoto: „Unterweisung in den vornehmsten Künsten und Wissenschaften”, na dolnym polu, na naklejce, nieczytelny, odbity na z pieczętki, rozwodnionym tuszem numer: „81” (?) i czerwony: „X”.

Wymiary:

Książka: wys. 184 mm, szer. 114 mm, gr. grzbietu 44 mm

Karty: wys. 181 mm, szer. 106 mm, gr. bloku 37 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna: półskórek – grzbiet i rogi z jasnobrązowej, koźlęcej skóry, na grzbiecie tłoczenia na złoto – liniowe przy zwiężach i na skrajach grzbietu, motywy roślinne widoczne na pierwszym od góry, trzecim i czwartym polu.

Okładziny: tektura oklejona brązowym, nakrapianym czarną farbą papierem.

Zwięzy: 4 wypukłe sznurki

Kapitałki: brak

Blok obcięty i barwiony przez nakrapianie (nikłe ślady).

Wyklejki naklejone na okładziny, karty ochronne po jednej z każdej strony (część karty ochronnej wklejona pod wyklejką – połączenie z blokiem poprzez doklejenie do sąsiedniej karty wzdłuż grzbietu, karty ochronne nie były doszywane na falcu.

W bloku wykonane techniką miedziorytu mapy i tablice. Mapy podmalowane akwarelą.

Blok

Ilość kart: 306 (1 karta ochronna, 263 kart drukowanych, 6 map, 35 tablic, 1 karta ochronna)

Składki: karty z tekstem drukowanym od karty tytułowej do karty 511/512 tworzą 33 składki po 8 kart, mapy i tablice montowane są w sposób, który uniemożliwia określenie ilości składek - być może są to pojedyncze kartki klejone w grzbiecie.

Stan zachowania:

Oprawa bardzo zniszczona. Skóra przesuszona, przetarta – szczególnie uszkodzone dolne rogi oraz dolny i górny skraj grzbietu; tu ubytki i przedarcia. Skóra całkowicie przerwana wzdłuż przegubu przedniej okładki. Na grzbiecie pionowe pęknięcia i załamania skóry. Skóra na grzbiecie w znacznym stopniu odklejona od bloku. Wyklejki i karty ochronne bardzo zażółcone, zabrudzone, z licznymi rdzawymi plamkami. Karta ochronna z przodu prawie w całości oderwana od bloku. Wszystkie karty w bloku bardzo pożółkłe i na całej powierzchni pokryte plamami koloru rdzawego. Papier kart mocny, karty prawie proste.

Karta 401/402 – ubytek w górnej partii przy bocznej krawędzi (ok. 1 cm²)

Wyklejka, karta ochronna, karta tytułowa (nienumerowana), kolejna strona (nienumerowana), karta 3, 4, 5(IX/X), XI/XII, XIII/XIV, XV/XVI, karty numerowane na każdej stronie: 1 – 512, sześć składanych map: papier trochę cieńszy o bardziej równomiernym rozłożeniu włókien, mapy wykonane techniką miedziorytu, podmalowane farbami akwarelowymi, 35 tablic (miedziorytów), dwudziesta siódma tablica – uszkodzenie papieru w prawym, dolnym rogu (ubytek i zmarszczenie), karta ochronna, wyklejka.

Oznaczenie pH:

Skontrolowano wartość pH poszczególnych elementów książki: okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH&Co.).

okładki	wyklejki	karty
5	5,5	5

Wykonane czynności konserwatorskie:

1. Dezynfekcja profilaktyczna metodą przekładkową (PCMC).
2. Powierzchniowe oczyszczenie z kurzu (Wallmaster, pędzle nylonowe, Raypath).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.

7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania z tektury bezkwasowej

Zalecany zakres prac konserwatorskich:

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu w momencie przekazania do konserwacji (w przypadku dłuższego upływu czasu od ostatniej dezynfekcji).
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. (ew. oddzielone kartki w kąpielach). Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Oddzielenie okładki od książki.
5. Konserwacja okładki:
 - a. - oczyszczenie papieru i elementów skórzanych
 - b. - wzmocnienie osłabionej skóry i uzupełnienie ubytków
 - c. - wzmocnienie papieru i uzupełnienie ubytków
 - d. - scalenie kolorystyczne
6. Naprawa bloku
 - a. - wyprucie skrajnych kart i ich konserwacja
 - b. - czyszczenie kart na sucho
 - c. - osłabienie większych zaplamień
 - d. - wzmacnianie i uzupełnianie ubytków
 - e. - oczyszczenie grzbietu z resztek kleju
 - f. - doszycie wyprutych wcześniej kart
 - g. - przeklejenie grzbietu
7. Połączenie okładki z blokiem.
8. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika:

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności oraz dłuższego ekspozycji obiektu w niekorzystnych warunkach.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°. Konieczne jest stosowanie klinów podpórkowych pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu naraża jego części składowe na postępujące zniszczenie.

Zaleca się przekazanie obiektu do konserwacji i okresowe kontrole stanu zachowania obiektu.

5.

Sygnatura: BG ST 502252-00-00/01

Rodzaj obiektu:

książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Isaac Newton,
Arithmetica universalis sive de Compositione et resolutione arithmetica liber,
Lugduni Batavorum, 1732

Proweniencja:

1. Lehrerbibliothek des Kgl. Gymnasiums zu Danzig.
2. Biblioteka Politechniki Gdańskiej.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na początkowej karcie ochronnej recto, u góry, granatowym atramentem: „Dar Studentów Studium Wstępnego P.G (poniżej) dla Biblioteki Politechniki Gdańskiej (poniżej) 1945/1946”. Na karcie tytułowej recto, u góry, w tekście tytułu, czarnym atramentem: „LL Tit IX 67”, z lewej strony, w połowie wysokości, fioletowa, prostokątna pieczętka: „Lehrerbibliothek des Kgl. Gymnasiums zu Danzig.”, poniżej, nad miejscem wydania, czarnym atramentem: „1683”, obok, przy prawym brzegu, ciemnobrązowym atramentem: „Koenig”. Na karcie tytułowej verso, pośrodku, ołówkiem: „113”, poniżej, ołówkiem: „III 502 252”. Na grzbiecie, na drugim polu od góry, na naklejce, ciemnobrązowym atramentem: „Is. Newton Arthmetica Universalis”. Na dolnym polu na naklejce ciemnobrązowym atramentem: „Tit. IX 67.”

Wymiary:

Książka: wys. 276 mm, szer. 220 mm, gr. grzbietu 30 mm.

Karty: wys. 270 mm, szer. 212 mm, gr. bloku 26 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna, półskórek: papier marmurkowy, grzbiet i narożniki z koźlęcej, barwionej na różowo skóry.

Naklejki na grzbiecie: 2, tkanina o drobnym splocie– prawdopodobnie jedwab, napis ciemnobrązowy atrament.

Okładziny tekturowe.

Zwięzy: 4 (prawdopodobnie skórzane, 1 cm szer. lekko wypukłe paski).

Kapitałki: brak.

Blok nieobcięty.

Z przodu i z tyłu po jednej karcie wyklejkowej i po jednej karcie ochronnej. Karty ochronne nie są wszyte na falcu - ich część wklejona pod wyklejką; połączone z blokiem poprzez przszycie i doklejenie przy grzbiecie do sąsiedniej karty.

Ilość kart: 178.

Składki: 44 (1 karta ochronna, 1 składka oznaczona z 4 kart bez nr, 42 składki po 4 karty, 1 składka Q z 3 kart, 1 karta numerowana, 1 karta ochronna).

Stan zachowania:

Oprawa bardzo zniszczona. Okładziny proste, ale rogi zagięte do wewnątrz. Skóra przesuszona, lico przetarte, starty kolor. Na dolnym brzeg grzbietu ubytek, na garbikach zwięzów skóra bardzo przetarta, w niektórych miejscach pęknięcia. Skóra dolnego, tylnego rogu przetarta do tektury na dolnej krawędzi. Naklejki wykonane prawdopodobnie z jedwabiu o drobnym splocie, z napisem brązowym atramentem są bardzo brudne, ale bez większych uszkodzeń. Papier marmurkowy bardzo przetarty – znaczny ubytek warstwy barwnej, ubytki papieru szczególnie na krawędziach. Marmurek bardzo brudny i lekko zaplamiony. Tektura okładek lekko zdeformowana na krawędziach – rozwarstwienia i zagięcia brzegów okładek. Wyklejki i karty ochronne zdeformowane : pofalowania i zaprasowania. Papier lekko zabrudzony i intensywnie zażółcony – na wyklejce z przodu duży zaciek, z tyłu rdzawe plamy. Na obu wyklejkach oraz na kartach ochronnych małe ciemne plamki (grzyb?). Karty bloku lekko zażółcone i znacznie pofalowane. Nieobcięte brzegi kart lekko zagięte i wykruszone. Obrzeża kart zbrązowiłe. Na wielu kartach czarne plamki (grzyb?). Na niektórych kartach z przodu mały zaciek w dolnym rogu, na str. 97 naddarcie przy dolnym rogu, str. 105 – częściowo odpadł mały fragment z numerem 105/106. Na niektórych tablicach brązowe plamki atramentu. Pomiedzy str. 172 i 173 zbrązowiły ślad, prawdopodobnie po karteczce (2,5 x 6cm). Na kartach u góry przy grzbiecie, niewielki zaciek. Na tabl. XIII u góry wyraźny zaciek przy grzbiecie. W składce Vv (str. 335 – do końca) rdzawe wyraźniejsze plamki.

Oznaczenie pH:

Skontrolowano wartość pH poszczególnych elementów książki: okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH&Co.).

okładki	wyklejki	karty
5,5	6	6

Wykonane czynności konserwatorskie:

1. Dezynfekcja profilaktyczna metodą przekładkową (PCMC).
2. Powierzchnowe oczyszczenie z kurzu (Wallmaster, pędzle nylonowe, Raypath).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania z tektury bezkwasowej.

Zalecany zakres prac konserwatorskich:

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu w momencie przekazania do konserwacji (w przypadku dłuższego upływu czasu od ostatniej dezynfekcji).
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. (ew. oddzielone kartki w kąpielach). Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.

4. Oddzielenie okładki od książki.
5. Konserwacja okładki:
 - a. - oczyszczenie papieru i elementów skórzanych
 - b. - wzmocnienie osłabionej skóry i uzupełnienie ubytków
 - c. - wzmocnienie papieru i uzupełnienie ubytków
 - d. - wzmocnienie tektury
 - e. - scalenie kolorystyczne
 - f. - alternatywnie: do decyzji konserwatora należy czy wykorzystać oryginalny papier marmurkowy, czy go zrekonstruować.
6. Naprawa bloku
 - a. - wyprucie skrajnych kart i ich konserwacja
 - b. - czyszczenie kart w bloku na sucho
 - c. - osłabienie większych zaplamień
 - d. - wzmacnianie i uzupełnianie ubytków
 - e. - oczyszczenie grzbietu z resztek kleju
 - f. - doszycie wyprutych wcześniej kart
 - g. - przeklejenie grzbietu
7. Połączenie okładki z blokiem.
8. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika:

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności oraz dłuższego ekspozowania obiektu w niekorzystnych warunkach.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°. Konieczne jest stosowanie klinów podpórkowych pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu naraża jego części składowe na postępujące zniszczenie.

Zaleca się przekazanie obiektu do konserwacji i okresowe kontrole stanu zachowania obiektu.

6.

Sygnatura: BG ST 502303-09-00/01

Rodzaj obiektu:

książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Hamberger Georg Christoph,
Das gelehrte Teutschland oder Lexikon der jetzt lebenden teutschen Schriftsteller; T. 9,
Lemgo, 1801

Proweniencja:

1. Deutsches Seminar, Technische Hochschule, Danzig.
2. Politechnika Gdańska, Biblioteka Centralna

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na wyklejce, w lewym, górnym rogu, ołówkiem: „n 10”, poniżej, ołówkiem: „, 141/(nieczytelne)d”, poniżej, pośrodku, ołówkiem: „6”. Na karcie ochronnej recto, u góry, z lewej strony, ołówkiem: „B.G”, obok, wyżej: „Erk 15”. Na karcie tytułowej verso, w lewym rogu u góry, ołówkiem: „2715”, poniżej ołówkiem: „I 502 303”, poniżej, czarnym atramentem, skreślone ołówkiem: „JN 3294”, poniżej okrągła, fioletowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA”, poniżej, czarnym atramentem, skreślone ołówkiem: „JN 3294”, poniżej okrągła, fioletowa pieczętka: „Deutsches Seminar, Technische Hochschule, Danzig”, poniżej ołówkiem (kopiowym?): „1927.535”-pieczętka i ten numer przekreślone ciemnym atramentem. Poniżej, przy dolnym brzegu, z prawej strony, ołówkiem: „I 502 307”. Na str. 20, w lewym dolnym rogu okrągła, fioletowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA”. Na str. 529, na prawym marginesie, bliżej dołu, czarnym atramentem: „I.III.126.XI.326.” W II cz. str. 641, na bocznym marginesie, czarnym atramentem: „Zv.7. v. 385” (niezbyt czytelne). Na grzbiecie, na drugim polu od góry, na naklejce tłoczony na złoto napis: „Meufels gelehrtes Deutschland”, na polu poniżej, na skórze grzbietu, tłoczony na złoto: „A. – Z. Nachtrag”, na polu poniżej, na owalnej naklejce tłoczony na złoto: „9. 10.”, na polu poniżej, na papierowej naklejce, odbite z pieczętki rozwodnionym tuszem: „S d” i czerwony: ”X”.

Wymiary:

Książka: wys. 196 mm, szer. 127 mm, gr. grzbietu 68 mm.

Karty: wys. 188 mm, szer. 115 mm, gr. bloku 61 mm.

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna: półskórek – grzbiet i narożniki z brązowej, cielejącej skóry, na grzbiecie złote tłoczenia w formie pojedynczych linii z każdej strony zwińców oraz na dolnym i górnym brzegu grzbietu, na drugim od góry polu naklejka z koźlęcej, bordowej skóry z wytłoczonym na złoto napisem, poniżej na skórze grzbietu wytłoczony na złoto napis, poniżej owalna naklejka z koźlęcej, zielonej skóry z tłoczonym na złoto napisem, okolona tłoczonym na złoto ornamentem ze splecionych laurowych liści, poniżej papierowa naklejka z odbitym z pieczętki rozmytym napisem i czerwonym oznaczeniem: x.

Okładziny: tektura oklejona jasnym, nakrapianym czarną farbą, drobnymi punkcikami papierem.

Zwęzy: 5 wypukłych sznurków.

Kapitałki: 2 szyte kremowymi nićmi na płóciennych taśmach.

Wyklejki: po jednej z każdej strony, naklejonej na obie okładziny, karty ochronne: po jednej z każdej strony, wszyte i przyklejone na falcu.

Blok obcięty, barwiony jednolicie na jasny, zielony kolor.

Ilość kart: 766.

Składki: 98 (1 karta ochronna, 1 składka z 2 kart, 39 składek po 8 kart – wśród nich dodatkowe 2 karty pomiędzy str. 528 a 529, 1 składka z 6 kart, 2 składki po 4 karty, 1 składka z 7 kart, 52 składki po 8 kart, 2 składki po 4 karty, 1 karta ochronna).

Stan zachowania:

Oprawa jest bardzo zniszczona. Przednia okładzina jest oddzielona od bloku, papier zerwany z jej powierzchni, skóra na rogach przetarta, wyklejka bardzo zagrzybiona – papier osłabiony. Grzbiet odklejony od bloku, skóra przetarta szczególnie na wypukłościach zwiędów, na liniach przegubów i na dolnym oraz górnym skraju grzbietu, pęknięcie u góry na linii przegubu z tyłu (2,5cm), ubytek na bordowej i zielonej naklejce, zniszczenie mechaniczne i zbrązowienie papierowej naklejki. Obie kapitałki odklejone od grzbietu – przymocowane do tylnej okładziny, górna do przedniej okładziny. Skóra na rogach przetarta, rogi zagięte do wewnątrz, papier na tylnej okładzinie lekko zabrudzony, przetarty i zdrapany.

Blok foremny, zwarty, szycie na 5 zwiędach ze sznurka mocne, przy trzech środkowych zwiędach z przodu sznurki oderwane na linii przegubu. Karta ochronna i karty początkowe bardzo zagrzybione. Niektóre kartki lekko sklejone ze sobą. Od początku do str. 121 widoczne ślady grzybów. Im dalej w głąb bloku tym karty jaśniejsze, prostsze, mocniejsze. Str. 321 – 338 górne rogi zagięte, str. 606 – 607 na dolnych marginesach brud. W II cz. karty 351/352 i 351/352 w dolnym rogu nie rozcięta. 1/3 kart od tyłu trudniej się kartkuje – niektóre kartki na krawędziach lekko skleją się ze sobą wskutek barwienia bloku, str. 707 brud na prawym marginesie, str. 853 zagięty górny róg, karty 857/858 i 859/860 nierówności papieru na dłuższych brzegach kart.

Oznaczenie pH:

Skontrolowano wartość pH poszczególnych elementów książki: okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH&Co.).

okładki	wyklejki	karty
6	6	6

Wykonane czynności konserwatorskie:

1. Dezynfekcja profilaktyczna metodą przekładkową (PCMC).
2. Powierzchnowe oczyszczenie z kurzu (Wallmaster, pędzle nylonowe, Raypath).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania z tektury bezkwasowej.

Zalecany zakres prac konserwatorskich:

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu w momencie przekazania do konserwacji (w przypadku dłuższego upływu czasu od ostatniej dezynfekcji).
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. (ew. oddzielone kartki w kąpielach). Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Oddzielenie okładki od książki.
5. Konserwacja okładki:
 - a. - oczyszczenie papieru i elementów skórzanych
 - b. - wzmocnienie osłabionej skóry i uzupełnienie ubytków
 - c. - wzmocnienie papieru i uzupełnienie ubytków
 - d. - wzmocnienie tektury
 - e. - usunięcie ze względu na silne zgrzybienie, tektury z przedniej okładziny
 - f. - rekonstrukcja przedniej okładziny
 - g. - scalenie kolorystyczne
6. Naprawa bloku
 - a. - wyprucie skrajnych kart i ich konserwacja
 - b. - czyszczenie kart w bloku na sucho
 - c. - osłabienie większych zaplamień
 - d. - wzmacnianie i uzupełnianie ubytków
 - e. - oczyszczenie grzbietu z resztek kleju
 - f. - doszycie wyprutych wcześniej kart (przednią wyklejkę i kartę ochronną ze względu na silne zagrzybienie należy wymienić
 - g. - przeklejenie grzbietu
7. Połączenie okładki z blokiem.

Zalecenia dla użytkownika:

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności oraz dłuższego ekspozowania obiektu w niekorzystnych warunkach.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°. Konieczne jest stosowanie klinów podpórkowych pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu naraża jego części składowe na postępujące zniszczenie.

Zaleca się przekazanie obiektu do konserwacji i okresowe kontrole stanu zachowania obiektu.

7.

Sygnatura: BG ST 502329-00-00/01

Rodzaj obiektu:

książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Euler Leonhard,

Theoria motvs corporvm solidorvm sev rigidorvm ex primis nostrae cognitionis principiis stabilita et ad omnes motvs...,

Gryphiswaldiae, 1790.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Navigationsschule zu Elsfleth.
2. Politechnika Gdańska, Biblioteka Centralna.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej karcie ochronnej recto, w lewym górnym rogu, ołówkiem: „61/Sd”, na karcie tytułowej recto, w lewym górnym rogu, ołówkiem: „61/Sd”, przy prawym brzegu, poniżej połowy wysokości karty, rozwodnionym, granatowym tuszem pieczętka eliptyczna: „BIBLIOTHEK DER NAVIGATIONSSCHULE ZU ELSFLETH.” Na karcie tytułowej verso, ołówkiem: „56”, poniżej, pośrodku kartki, ołówkiem: „II 502329”, w lewym, dolnym rogu granatowym atramentem napis przekreślony ołówkiem: „JN 3210”, poniżej okrągła, fioletowa pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA”, poniżej granatowym atramentem napis przekreślony skośnie na krzyż czerwoną kredką: „JN 3210”. Na 11 spośród 18 tablic, na odwrotnych stronach tych tablic są po jednej na każdej tablicy, okrągłe, fioletowe pieczętki: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA” – jest ich 11. Na grzbiecie, na drugim polu od góry – ciemnozielona naklejka z wytłoczonym na złoto autorem i tytułem: „EULERI, THEORIA MOTUS CORPORUM”, na dolnym polu papierowa naklejka z dwoma, czerwonymi „X”.

Wymiary:

Książka: wys. 229 mm, szer. 186 mm, gr. grzbietu 32 mm.

Karty: wys. 229 mm, szer. 182 mm, gr. bloku 30 mm.

Budowa technologiczna:

Oprawa: organiczna – zachował się tylko grzbiet. Skóra na grzbiecie cielęca, jasnobrązowa, 5 sztucznych zwińzów, z każdej strony wypukłości zwińzów, tłoczone potrójne linie, na obu skrajach grzbietu oraz wzdłuż przegubów książki, tłoczone takie same linie.

Okładziny: brak.

Kapitałki: brak.

Ilość zwińzów: prawdopodobnie 6 wciętych sznurków.

Z przodu i z tyłu doklejone przy grzbiecie, wzdłuż brzegu skrajnych kart, wykonane z papieru maszynowego karty ochronne – po jednej z każdej strony.

Blok nieobcięty.

Papier czerpany o nierównomiernie rozłożonych włóknach.

Ilość kart: 349

Składki: 1 karta ochronna, 4 składki po 4 karty, 1 karta bez nr, 78 składek po 4 karty, 18 kart – tablice: miedzioroty (nie oznaczony układ składek), 1 karta ochronna.

Stan zachowania:

Oprawa nie zachowała się w całości: brak okładek. Ocalał skórzany grzbiet przyklejony mocno do grzbietu bloku. Skóra ma bardzo uszkodzone lico: w wielu miejscach przetarte, wręcz wykruszone – najbardziej uwidacznia się to na wypukłościach zwińców i na górnym i dolnym skraju grzbietu. Naklejka na grzbiecie w dobrym stanie. Blok dosyć foremny, karty lekko pofalowane, nieobcięte brzegi lekko zagięte i w niewielkim stopniu wykruszone. Rogi niektórych kart zagięte – najmocniej dolne rogi początkowych kart i górne rogi kart 53-64 i 71-144. Papier wiotki, z plamami rdzawego koloru. Na wszystkich kartach foxingi – różne natężenie na poszczególnych kartach. Brzegi kart intensywniej zażółcone. Przednia karta ochronna oderwana od bloku – fragmenty tej karty przyklejone do karty tytułowej, karta bardzo zniszczona, duże ubytki papieru, przedarcia i wykruszenia na brzegach. Zagięcia i żółknięcie papieru. Karta ochronna z tyłu doklejona do ostatniej karty bloku. Zniszczenia podobne do zniszczeń pierwszej karty ochronnej, ale mniej intensywne. Książka w grzbiecie jest bardzo przesycona klejem – klejenie książki w grzbiecie bardzo ściste. Szycie mocne, sznurki oderwane przy grzbiecie.

Oznaczenie pH:

Skontrolowano wartość pH poszczególnych elementów książki: okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH&Co.).

okładki	k. ochronna	karty
4,5	5,5	6

Wykonane czynności konserwatorskie:

1. Dezynfekcja profilaktyczna metodą przekładkową (PCMC).
2. Powierzchnowe oczyszczenie z kurzu (Wallmaster, pędzle nylonowe, Raypath).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania z tektury bezkwasowej.

Zalecany zakres prac konserwatorskich:

1. Kontrola stanu microbiologicznego obiektu w momencie przekazania do konserwacji (w przypadku dłuższego upływu czasu od ostatniej dezynfekcji).
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. (ew.luźnych kart w kąpielach). Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:

- a. - odspojenie od grzbietu zachowanych fragmentów oryginalnej skóry – usunięcie kleju
 - b. - odłączenie od bloku wyklejek i pierwszych składek.
5. Naprawa uszkodzeń kart w bloku
 - a. - czyszczenie na sucho
 - b. - ewentualne wzmacnianie metylocelulozą
 - c. - prostowanie zagięć
 6. Konserwacja wyłączonych kart bloku i wyklejek.
 7. Doszycie do bloku wyłączonych i zrekonstruowanych kart.
 8. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - a. - konsolidacja grzbietu bloku poprzez przeklejenie klejem skórnym,
 - b. - oklejenie grzbietu płótnem.
 9. Wykonanie rekonstrukcji oprawy typu półskórek z papierem marmurkowym.
 10. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika:

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności oraz dłuższego ekspozycji obiektu w niekorzystnych warunkach.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°. Konieczne jest stosowanie klinów podpórkowych pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu naraża jego części składowe na postępujące zniszczenie.

Zaleca się przekazanie obiektu do konserwacji i okresowe kontrole stanu zachowania obiektu.

8.

Sygnatura: BG ST 502349-02-00/01

Rodzaj obiektu:

książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Lalande Joseph Jerome le Francais de,
Astronomie, T. 2,
Paryż, 1792.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Navigationsschule zu Elsfleth.
2. Politechnika Gdańska, Biblioteka Centralna.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na karcie tytułowej (druga karta książki), poniżej połowy, przy prawym brzegu eliptyczna czarnozielona pieczętka: "BIBLIOTHEK DER NAVIGATIONSSCHULE ZU ELSFLETH." Na verso tej karty na środku ołówkiem: „III 502349”, poniżej ołówkiem: „ 89/2-”, poniżej okrągła, fioletowa, odbita z przesunięciem pieczętka: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA”, poniżej granatowym atramentem: „JN 3185”, poniżej przy dolnym brzegu ołówkiem: „III 502 350”. Na 16 miedziorytniczych tablicach, na ich stronach niezadrukowanych, po jednej okrągłej, fioletowej pieczętce: „POLITECHNIKA GDAŃSKA, BIBLIOTEKA CENTRALNA” (tablice z pieczętkami wklejone między stronami: I-152/153; II-248/249; III-304/305; IV-360/361; V,VI-384/385; VII,VIII,IX-440/441; X-496/497; XI,XII,XIII-552/553; XXIV-648/649; XXV-656/657; XXVI-720/721. Na grzbiecie, na drugim polu od góry, na naklejce z bordowej, koźlęcej skóry, tłoczony na złoto, niepełny napis: „...TRONOMIE, DE LA ...ANDE”, na dolnym polu na papierowej naklejce, czerwony: „X”.

Wymiary:

Książka: wys. 249 mm, szer. 207 mm, gr. grzbietu 49 mm.

Karty: wys. 249 mm, 198 mm, szer. gr. bloku 46 mm.

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna: zachował się tylko (w niewielkich fragmentach) gładki grzbiet z jasnobrazowej, cielęcej skóry i dwie naklejki: na drugim polu od góry: z koźlęcej, bordowej, tłoczonej na złoto skóry, na dolnym polu – naklejka papierowa.

Okładziny: brak.

Zwięzy: 5 wpuszczanych sznurków.

Kapitałki: brak.

Blok obcięty.

Zachowała się jedna karta ochronna z tyłu.

Ilość kart: 393 karty.

Składki: 2 karty bez nr, 91 składek po 4 karty (numeracja stron od 1 do 728), 1 karta ochronna, 26 tablic (miedzioryty) wklejonych poza numeracją pomiędzy następujące strony:

Tablica: I – 152/153; II – 248/249; III – 304/305; IV – 360/361; V, VI – 384/385; VII, VIII, XIX – 440/441; X – 496/497; XI, XII, XIII – 552/553; XIV – 600/601; XV, XVI – 608/609; XVII – 616/617; XVIII – 624/625; XIX – 632/633; XX, XXI, XXII – 640/641; XXIII, XXIV – 648/649; XXV – 656/657; XXVI – 720/721.

Stan zachowania:

Brak okładcin – zachował się tylko grzbiet (w małych fragmentach): pod naklejką na drugim od góry i częściowo na trzecim, a także na dolnym polu. Grzbiet jest w grubej warstwie zaklejony papierem, papier jest zbrązowiały – są na nim obszary oddartej cienkiej mizdrowej warstwy oderwanej skóry. Karty żółkone, niektóre zbrązowiały na całej powierzchni. Na początku książki owalne odduszenie na kartkach – efekt swobodnego wysychania. Gdzieniegdzie na kartkach intensywne żółte plamy. Kartki bardziej zbrązowiały przy górnym i bocznym brzegu. Blok obcięty – widoczne pod światło. Kartki czyste i mocne. Ostatnia karta składki Aa – na dole duży ubytek (ok. 20cm²). Na pierwszej i drugiej karcie składki Kkk, przy dolnym brzegu nieregularny ubytek. Tablica pomiędzy stronami 496 i 497 lekko zabrudzona, naderwana i małe zagięcie. Pomiedzy stroną 552 i 553 książka pęknięta i dwie części oddzielone są od siebie – łączy je tylko jedna nić. Składka Aaaa odkleja się częściowo od bloku. Tablica pomiędzy str. 600 i 601 oraz 720 i 721: brązowe plamy. Do ostatniej kartki doklejona karta ochronna z grubszego papieru – odkleja się od bloku wraz z kartą, do której została doklejona. Brak karty ochronnej z przodu. Początkowe dwie karty też odklejają i odrywają się od bloku. Pierwsza karta jest brudna i ma pozadzierane brzegi.

Oznaczenie pH:

Skontrolowano wartość pH poszczególnych elementów książki: okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH&Co.).

okładki	k. ochronna	karty
4,5	6	5,5

Wykonane czynności konserwatorskie:

1. Dezynfekcja profilaktyczna metodą przekładkową (PCMC).
2. Powierzchniowe oczyszczenie z kurzu (Wallmaster, pędzle nylonowe, Raypath).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania z tektury bezkwasowej.

Zalecany zakres prac konserwatorskich:

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu w momencie przekazania do konserwacji w przypadku dłuższego upływu czasu od ostatniej dezynfekcji).
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.

4. Oddzielenie od grzbietu fragmentów skóry oraz naklejek - załączenie fragmentów skóry i papierowej naklejki do dokumentacji.
5. Usunięcie resztek kleju z grzbietu.
6. Naprawa uszkodzeń kart w bloku.
7. Połączenie dwóch części bloku.
8. Konserwacja skórzanej naklejki.
9. Doszycie do bloku nowych wyklejek i kart ochronnych.
10. Przeklejenie grzbietu i oklejenie płótnem.
11. Rekonstrukcja oprawy: należy sprawdzić jaką oprawę ma tom I tego dzieła i taką wykonać. Jeśli nie jest to możliwe, wówczas wykonać oprawę typu półskórek z papierem marmurkowym.
12. Zakonserwowaną skórzaną naklejkę umieścić na grzbiecie nowej oprawy.

Zalecenia dla użytkownika:

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności oraz dłuższego eksponowania obiektu w niekorzystnych warunkach.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°. Konieczne jest stosowanie klinów podpórkowych pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu naraża jego części składowe na postępujące zniszczenie.

Zaleca się przekazanie obiektu do konserwacji i okresowe kontrole stanu zachowania obiektu.